

Biblioteka
Kalipso

Naslov originala

Louisa May Alcott

Little Men

Life at Plumfield with Jo's Boys

Luiza Mej Alkot

MALI MUŠKARCI:
Život u Plamfildu
sa Džoinim dečacima

S engleskog prevela
Sandra Bakić Topalović

ODISEJA
Beograd, 2022.

*Frediju i Džoniju,
malim muškarcima kojima duguje neke od najboljih i
najsrećnijih trenutaka u životu,
ovu knjigu sa zahvalnošću posvećuje njihova
tetka Vidi¹*

¹ Tetka Vidi (Aunt Weedy) bio je jedan od pseudonima koji je Luiza Mej Alkot koristila na početku karijere. Fredi i Džoni su sinovi njene sestre Ane (prim. prev.).

1. Net

„Izvinite, gospodine, da li je ovo Plamfild?“, upitao je odrpani dečak čoveka koji je otvorio veliku kapiju ispred koje ga je ostavio autobus.

„Da. Ko te šalje?“

„Gospodin Lorens. Imam pismo za gospođu.“

„U redu. Idi u kuću i predaj joj pismo. Ona će se pobrinuti za tebe, mali.“

Čovek je bio prijatan i dečak je, ohrabren, nastavio. Kroz laganu prolećnu kišu koja je padala po mladoj travi i napupelom drveću, Net je video veliku kuću pred sobom. Kuću koja je delovala gostoprimljivo, sa starinskim tremom, širokim stepeništem i osvetljenim prozorima. Ni zavese ni žaluzine nisu skrivale veselo svetlucanje. Zastavši na trenutak pre nego što će zazvoniti, Net je video brojne male senke kako plešu po zidovima, čuo prijatni šum mladalačkih glasova i pomislio da je malo verovatno da svetlost, toplina i udobnost iznutra mogu pripasti malom beskućniku kao što je on.

„Nadam se da će se gospođa pobrinuti za mene“, pomislio je i plašljivo zakucao velikim bronzanim zvekirom u obliku grifonove glave.

Vrata je otvorila sluškinja rumenog lica i nasmešila se dok je uzimala pismo koje joj je pružio bez reči. Činilo se da je navikla da dočekuje nepoznate dečake jer je pokazala ka stolici u hodniku i klimnuvši rekla:

„Sedi tu i malo se ocedi na otiraču dok odnesem ovo gospođi.“

Net je našao mnogo toga što ga je zabavljalo dok je čekao i radoznalo gledao oko sebe. Uživao je u pogledu, a bilo mu je i drago što ga niko ne vidi u mračnom skrovištu pored vrata.

Činilo se da kuća vrvi od dečaka koji su prekraćivali kišno veče raznim vrstama zabave. Bilo ih je svugde, „gore, dole i u

gospođinoj sobi²”, kako se činilo. Kroz brojna otvorena vrata mogao je da vidi vesele grupe velikih dečaka, malih dečaka i dečaka srednjeg rasta u raznim fazama večernjeg opuštanja, da ne kažemo živahnosti. Dve velike prostorije sa desne strane očigledno su bile učionice – pune stolova, mapa, tabli za pisanje i knjiga. U ognjištu je gorela vatra a ispred nje je na leđima ležalo nekoliko nehajnih momaka koji su raspravljali o novom terenu za kriket sa takvim žarom da su im čizme mlatarale po vazduhu. Visoki mladić je u jednom čošku vežbao flautu, kao da ga sveopšta buka uopšte ne uznemirava. Dvojica-trojica drugih su skakali po stolovima, povremeno praveći pauzu kako bi došli do daha i nasmejali se smešnim crtežima nekog mališana koji je crtao karikaturu celog domaćinstva na tabli.

U sobi sleva video je dugački trpezarijski sto, na kojem su bili postavljeni veliki krčazi svežeg mleka, gomile crnog i belog hleba i savršeno poslagani sjajni kolačići od đumbira, tako dragi dečačkom srcu. U vazduhu se osećao miris dvopeka i nagoveštaj pečenih jabuka, veliko iskušenje za gladni nosić i stomačić.

Hodnik je, ipak, bio najprimamljiviji prizor jer je u gornjem delu u toku bila živahna igra šuge. Na jednom odmorištu igrali su se klikeri, na drugom dame, dok su stepenište zauzimali jedan dečak koji čita, devojčica koja peva uspavanku lutki, dva šteneta, mače i neprestana smena dečaka koji su se spuštali niz gelendere na veliku štetu po njihovu odeću i opasnost za udove.

Net je bio toliko zanesen tom uzbudljivom trkom da se sve više udaljavao od svog čoška, a kad se jedan veoma živahni dečak spustio toliko brzo da se nije mogao zaustaviti, i pao sa gelendera, uz tresak tako jak da bi slomio svaku glavu osim one kojoj je jedanaest godina konstantnog lupanja podarilo tvrdoću topovskog đuleta, Net se zaboravio i pritrčao palom jahaču, uveren da će ga zateći polumrtvog. Dečak je, međutim, samo brzo

² Stih iz dečje pesme *Goosey Goosey Gander*.

treptao nekoliko trenutaka, a onda mirno ležao gledajući u nepoznato lice i iznenađeno rekao: „Zdravo!”

„Zdravo!” odgovorio je Net, ne znajući šta bi drugo rekao i smatrajući da je takav odgovor ujedno kratak i lak.

„Jesi li ti novi dečak?”, upitao je opruženi dečak, ne mičući se.

„Još ne znam.”

„Kako se zoveš?”

„Net Blejk.”

„Ja sam Tomi Bengs. Popni se i probaj, hoćeš li?”, rekao je Tomi i brzo se uspravio, kao da se upravo setio da treba da bude gostoljubiv.

„Mislim da neću, bar dok ne saznam da li ostajem”, odgovorio je Net osećajući sve jaču želju da ostane.

„Ej, Demi, evo ga novi. Dođi i pobrini se za njega”, rekao je živahni Tomas i vratio se svom sportu sa jednakim uživanjem.

Kada je začuo svoje ime, dečak koji je čitao na stepeništu pogledao je u njih krupnim smeđim očima i nakon kratke zadržske, kao da je bio malo stidljiv, stavio je knjigu pod mišku i ozbiljnog lica sišao da pozdravi novog dečaka kojem se dopalo nešto na prijatnom licu tog vitkog dečaka blagih očiju.

„Jesi li video tetku Džo?”, pitao je, kao da je to nekakva važna ceremonija.

„Nisam još video nikoga osim vas. Čekam”, odgovorio je Net.

„Da li te je poslao teča Lori?”, nastavio je Demi, ljubazno ali ozbiljno.

„Poslao me je gospodin Lorens.”

„To je teča Lori. On uvek šalje dobre dečake.”

Net se, zadovoljan tom opaskom, nasmešio zbog čega mu je lice izgledalo posebno lepo. Nije znao šta sledeće da kaže, pa su stajali tako gledajući se u prijateljskoj tišini, sve dok nije došla devojčica sa lutkom u rukama. Veoma je ličila na Demija, samo što nije bila toliko visoka, imala je okruglije, rumenije lice i plave oči.

„Ovo je moja sestra, Dejzi”, objavio je Demi, kao da mu predstavlja retko, dragoceno biće.

Deca su klimnula jedno drugom u znak pozdrava, a kad je progovorila, na licu ljubazne devojčice pojavile su se jamice od zadovoljstva.

„Nadam se da ćeš ostati. Ovde se baš dobro provodimo, zar ne, Demi?”

„Naravno, zbog toga je tetka Džo osnovala Plamfild.”

„Zaista izgleda kao divno mesto”, primetio je Net osećajući da mora da odgovori ljubaznoj deci.

„Ovo je najdivnije mesto na svetu, zar nije, Demi?”, rekla je Dejzi. Očigledno je brata smatrala autoritetom za sva pitanja.

„Ne, mislim da je Grenland, gde su ledeni bregovi i foke, zanimljiviji. Ali Plamfild mi je drag i volim da provodim vreme u njemu”, uzvratio je Demi koji je do maločas čitao knjigu o Grenlandu. Baš je hteo da pokaže Netu slike iz knjige i objasni mu ih, kada se sluškinja vratila i klimnuvši ka vratima rekla:

„U redu je, ostaješ.”

„Drago mi je, hajde sad kod tetke Džo.” Dejzi ga je uhvatila za ruku prilično zaštitnički, zbog čega se Net odmah osetio kao da je kod kuće.

Demi se vratio svojoj knjizi dok je njegova sestra vodila pri-došlicu u zadnju sobu, gde se neki krupni gospodin izmotavao sa dva mališana na kauču, a vitka dama upravo stizala do kraja pisma koje je, činilo se, ponovo čitala.

„Evo ga, teto!”, viknula je Dejzi.

„Dakle, to je moj novi dečak? Drago mi je što te vidim, mili, nadam se da ćeš biti srećan ovde”, rekla je žena privukavši ga k sebi i sklanjajući mu kosu sa čela uz ljubazan, majčinski pogled od kog je Netovo usamljeno malo srce zaigralo.

Nije bila posebno lepa, ali je imala veselo lice koje kao da je imalo dečji izraz, baš kao i njen glas i držanje. Upravo su je te osobine, koje je teško opisati ali se odmah uoče, činile srdačnom,

neusiljenom osobom sa kojom se svi slažu, ili, kako bi to rekli dečaci, „izvanrednom”. Uočila je blago drhtanje Netove usne dok mu je nameštala kosu, i njene oštre oči se smekšale, ali samo ga je privukla još bliže i rekla kroz smeh:

„Ja sam Mama Ber, onaj gospodin tamo je Tata Ber, a ovo su dva mala Bera. Dođite, dečaci, da vidite Neta.”

Tri rvača odmah su je poslušala. Krupni muškarac, sa po jednim buc mastim detetom na svakom ramenu, prišao je da poželi dobrodošlicu dečaku. Rob i Tedi su mu se samo osmeh-nuli, ali gospodin Ber mu je pružio ruku a onda, pokazujući mu na nisku stolicu pokraj vatre, zvanično rekao:

„Mesto je sasvim spremno za tebe, sine. Sedi i osuši mokra stopala, smesta!”

„Mokra? Vidi stvarno! Mili moj, odmah skidaj te cipele, a ja ću ti začas pronaći neku suhu odeću”, viknula je gospođa Ber i uzvrpoljila se sa toliko energije da se Net našao u udobnoj maloj stolici sa suvim čarapama i toplim papučama na nogama, i pre nego što bi stigao da kaže Džek Robinson, da je hteo da pokuša. Umesto toga je rekao „Hvala, gospođo”, i to s toliko zahvalnosti da su se oči gospođe Ber ponovo raznežile. Izgovorila je nešto veselo, kao i obično kad bi je nešto veoma ganulo.

„To su papuče Tomija Bengsa, ali on se nikad ne seti da ih obuje kad je unutra, pa mu i ne trebaju. Prevelike su ti, ali tim bolje, tako nećeš moći brzo da pobegneš od nas.”

„Ne želim da bežim, gospođo”, rekao je Net i pružio prljave ručice ka ugodnom plamenu, duboko, zadovoljno uzdahnuvši.

„To je dobro! Sad ću te lepo ugrejati i pokušati da te oslobodim tog groznog kašlja. Koliko te dugo muči, mili?”, pitala je gospođa Ber dok je preturala po svojoj velikoj korpi tražeći parče flanela.

„Cele zime. Prehladio sam se i nikako da prođe.”

„Nije ni čudo, kad je živeo u onom vlažnom podrumu malte-ne bez ijedne krpe na leđima!”, rekla je gospođa Ber tiše svom

suprugu koji ga je posmatrao iskusnim pogledom, primećujući izražene slepoočnice i grozničave usne, promukli glas i učestale nalete kašlja koji bi mu protresli ramena ispod zakrpljene jakne.

„Robine, momče, trkni do Sestrice i reci joj da ti dâ sirup protiv kašlja i mast za trljanje”, rekao je gospodin Ber razmenivši pogled sa suprugom.

Net je zabrinuto posmatrao pripreme, ali ubrzo je zaboravio na strah i nasmejao se kada mu je gospođa Ber šaljivo šapnula:

„Slušaj sad kako će moj vragolan Tedi odmah početi da kašlje. Sirup koji ću ti dati u sebi ima meda i on uvek hoće malo.”

Lice malog Teda pocrvenelo je od napora kad je sirup stigao i dozvoljeno mu je da oliže kašiku nakon što je Net hrabro popio dozu i dobio parče flanela da stavi oko vrata.

Ti prvi koraci ka izlečenju nisu bili ni blizu kraju kad se začulo bučno zvono koje je, zajedno sa glasnim tutnjanjem po hodnicima, najavilo večeru. Stidljivi Net se stresao na samu pomisao da će se sresti sa gomilom nepoznatih dečaka, ali gospođa Ber mu je pružila ruku a Rob je zaštitnički rekao: „Ne boj se, ja ću te paziti.”

Dvanaest dečaka, po šest sa svake strane, stajalo je iza stolica, nestrpljivo cupkajući, dok je visoki mladić koji je maločas svirao flautu pokušavao da ih smiri. Ali niko nije seo sve dok gospođa Ber nije stigla do svog mesta iza čajnika, sa Tedijem sa leve i Netom sa desne strane.

„Ovo je naš novi dečak, Net Blejk. Posle večere se možete upoznati. Polako, momci, polako.”

Dok je govorila, svi su gledali u Neta a onda jurnuli na svoja mesta, trudeći se, mada potpuno bezuspešno, da se dobro vladaju. Berovi su davali sve od sebe da nateraju dečake da se lepo ponašaju za vreme obroka, i uglavnom su u tome uspevali jer su njihova pravila bila malobrojna i razborita, a dečaci su, znajući da njih dvoje žele da sve bude lako i veselo, davali sve od

sebe da budu poslušni. Ali postoje trenuci u kojima se gladni dečaci ne mogu obuzdati bez prave okrutnosti, a ovo subotnje veče bilo je upravo jedan od tih trenutaka.

„Drage male duše, treba im dati jedan dan kada mogu da se deru, galame i glupiraju do mile volje. Praznik nije praznik bez obilja slobode i zabave i jednom nedeljno mogu da se izluduju”, imala je gospođa Ber običaj da kaže kada su se uštogljeni ljudi pitali zašto su pod nekada pristojnim krovom Plamfilda sada dozvoljeni spuštanje niz gelendere, tuče jastucima i razne druge vesele igre.

Ponekad se zaista činilo da krovu pomenute kuće pretila opasnost da odleti, ali to se nikada nije dogodilo, jer je samo jedna reč tate Bera bila dovoljna da nastupi tišina, i dečaci su znali da ne smeju zloupotrebljavati slobodu koja im je data. Prema tome, uprkos brojnim mračnim predviđanjima, škola je odlično napredovala i pravila ponašanja bila su usaglašena, a da đaci nisu ni znali kako.

Netu je bilo prijatno iza velikih bokala, sa Tomijem Bengsom odmah pored, i gospođom Ber koja mu je dopunjavala tanjir i šolju istom brzinom kojom ih je prazio.

„Ko je onaj dečak pored devojčice na drugom kraju stola?”, šapnuo je Net svom malom susedu zaštićen sveopštim smehom.

„To je Demi Bruk. Gospodin Ber je njegov teča.”

„Kakvo čudno ime!”

„Pravo ime mu je Džon, ali zovu ga Demi-Džon jer se i njegov otac zove Džon. U tome je štos, razumeš?”, objasnio je Tomi ljubavno.

Net nije razumeo, ali se pristojno osmehnuo i znatiželjno upitao:

„On nije baš dobar dečko?”

„Možeš se kladiti da jeste. Zna mnogo toga i ne vadi nos iz knjige.”

„Ko je onaj bucmasti pored njega?”

„Oh, to je Alavi Kol. Zove se Džordž, ali zovemo ga Alavko jer mnogo jede. Onaj mali pored tate Bera je njegov Rob, a onaj

veliki je Franc, njegov nećak. On nas ponekad podučava i na neki način se stara o nama.

„On svira flautu, zar ne?“, pitao je Net kad je Tomi bio sprečen da govori jer je strpao celu pečenu jabuku u usta.

Tomi je klimnuo i rekao, brže nego što bi bilo ko pomislio da je moguće s obzirom na okolnosti: „O, i te kako! Ponekad plešemo ili radimo vežbe uz muziku. Ja volim bubnjeve i planiram da što pre naučim da ih sviram.“

„Ja najviše volim violinu, a umem i da sviram“, rekao je Net. Postajao je otvoreniji jer ga je ta tema zanimala.

„Stvarno?“ Tomi ga je zainteresovano gledao preko ruba šolje. „Gospodin Ber ima staru violinu, daće ti da sviraš ako želiš.“

„Zaista? Oh, mnogo bih to voleo. Znaš, ranije sam svirao sa svojim ocem, pre nego što je umro, i još jednim čovekom.“

„To je sigurno bilo zabavno!“, uzviknuo je Tomi zadivljeno.

„Ne, bilo je užasno. Zimi hladno a leti pretoplo. I umarao sam se. I nekad su bili baš ljuti. I nisam dobijao mnogo hrane.“ Net je zastao da uzme veliki zalogaj kolača od đumbira, kao da je želeo da bude siguran da su teška vremena iza njega, a onda je žalosno dodao: „Ali voleo sam svoju malu violinu, i nedostaje mi. Nikolo ju je uzeo kad je otac umro, i nije hteo da idem sa njim jer sam se razboleo.“

„Ako budeš dobro svirao bićeš deo orkestra. Pazi šta ti kažem.“

„Imate orkestar?“ Netove oči su zasijale.

„Imamo. Veseli dečaćki orkestar. Drže koncerte i tako to. Videćeš sutra uveče.“

Nakon ove prijatne i uzbudljive opaske, Tomi se posvetio večeri a Net je utonuo u blaženo sanjarenje nad punim tanjirom.

Gospođa Ber je čula ceo razgovor, iako je izgledala kao da je zanesena punjenjem šolja i motrenjem na malog Teda koji je bio toliko pospan da je gurnuo sebi kašiku u oko, ključao poput pilenceta i konačno zaspao, sa glavom naslonjenom o mekanu

veknu. Stavila je Neta pored Tomija jer je taj nestašni dečak bio vrlo društven i umeo je sa stidljivom decom. Net je to osetio i nekoliko puta mu se poverio, što je gospođi Ber dalo mnogo bolji uvid u njegov karakter nego da je sama razgovarala sa njim.

U pismu koje je gospodin Lorens poslao po Netu pisalo je:

Draga Džo,

Evo jednog slučaja po tvom ukusu. Ovaj jadni dečko je siročić, bolestan i bez prijatelja. Bio je ulični svirač a pronašao sam ga u nekom podrumu, kako tuguje za pokojnim ocem i izgubljenom violinom. Mislim da ima nečega u njemu i osećam da mu možemo pomoći. Ti izleči njegovo izmučeno telo, Fric neka pomogne njegovom zapostavljenom umu, a kada bude spreman, videću da li je genije ili samo momak sa talentom koji mu može obezbediti hleb. Uzmite ga na probu, za moju ljubav,

Tedi.

„Naravno da hoćemo!”, uzviknula je gospođa Ber kada je pročitala pismo. Čim je ugledala Neta, odmah je osetila da, bio genije ili ne, ispred nje stoji usamljeni, bolešljivi dečak kojem je potrebno upravo ono što je volela da pruža: dom i majčinska briga. I ona i gospodin Ber su ga posmatrali u tišini, i uprkos pocepanoj odeći, neobičnom ponašanju i musavom licu, videli su u Netu mnogo toga što im se dopalo. Bio je to mršavi dvanaestogodišnjak bledog lica i plavih očiju, ali lepog čela ispod tršave, zapuštene kose. Lice mu je ponekad bilo zabrinuto, uplašeno, kao da očekuje pogrde ili udarce, a osetljive usne bi mu zadrhtale svaki put kada bi mu neko uputio ljubazan pogled. Svaka lepa reč izazvala bi kod njega pogled pun zahvalnosti, što je bilo vrlo lepo videti. „Bog blagoslovio malog sirotana, sviraće po ceo dan ako želi”, rekla je gospođa Ber za sebe kada je videla da mu lice poprima željni, veseli izraz dok mu je Tomi govorio o orkestru.

I tako se, posle večere, kada su dečaci odjurili u učionice za još malo lude zabave, gospođa Džo pojavila sa violinom u rukama, i nakon razgovora sa suprugom, otišla kod Neta koji je sedeo u čošku i netremice posmatrao šta se događa oko njega.

„Hajde, momče, odsviraj nam nešto. Potrebna nam je violina u orkestru i mislim da ćeš ti biti odličan izbor.”

Očekivala je da će oklevati, ali odmah je zgrabio staru violinu. Svirao je s takvom nežnošću da je istog trenutka bilo jasno da je muzika njegova strast.

Rekao je samo: „Daću sve od sebe, gospođo”, i prevukao gudalo preko žica kao da je jedva čekao da ponovo čuje drage zvuke.

U sobi je vladala buka, ali Net je tiho svirao, kao da je gluv za sve oko sebe, zaboravljajući na sve drugo. Bila je to jednostavna crnačka melodija, jedna od onih koju sviraju ulični svirači, ali je odmah privukla pažnju dečaka i istog trenutka ih utišala. Svi su stajali začuđeno i zadivljeno ga posmatrali. Postepeno su mu se približavali, a došao je i gospodin Ber jer je Net, budući da je bio u svom elementu, zaneseno svirao ne obraćajući pažnju ni na koga. Oči su mu sijale, obrazi se zarumeneli a njegovi tanki prsti leteli su dok je grlio staru violinu i činio da se obraća svim srcima jezikom koji je toliko voleo.

Oduševljeni aplauz bio je bolja nagrada od gomile novčića. Kad je prestao da svira pogledao je oko sebe kao da govori: Dao sam sve od sebe, nadam se da vam se dopada.

„Bogami, to je bilo prvoklasno”, rekao je Tomi koji je Neta već smatrao svojim štićenikom.

„Bićeš prva violina u mom orkestru”, rekao je Franc uz osmeh odobravanja.

Gospođa Ber je šapnula suprugu:

„Tedi je u pravu, ima nečega u ovom detetu.” A gospodin Ber je saosećajno klimnuo dok je tapšao Neta po ramenu i veselo rekao: „Dobro sviraš, sine. Hajde sad odsviraj nešto uz šta možemo da pevamo.”

Bio je to najponosniji, najsrećniji trenutak u životu sirotog dečaka kada je odveden na počasno mesto pored klavira gde su se oko njega okupili dečaci. Nisu se obazirali na njegovu staru odeću već su ga gledali s poštovanjem, nestrpljivo čekajući da ponovo zasvira.

Odabrali su pesmu koju je znao i nakon jednog ili dva neuspela pokušaja uspeali su. Violina, flauta i klavir vodili su hor dečaćkih glasova od kojih je zapevao i stari krov kuće. Bilo je to previše za Neta, koji je bio slabiji nego što je mislio. Kada su poslednji tonovi utihnuli, lice mu se iskrivilo, ispustio je violinu i okrenuo se ka zidu, zaplakavši kao malo dete.

„Mili moj, šta je bilo?“ pitala je gospođa Ber koja je pevala iz sveg glasa, trudeći se istovremeno da spreči malog Roba da udara takt nogom.

„Svi ste tako dobri i sve je toliko lepo da ne mogu da se suzdržim“, jecao je Net i kašljao dok nije ostao bez daha.

„Pođi sa mnom, mili, moraš u krevet da se odmoriš. Iscrpljen si i ovo je previše bučno mesto za tebe“, šapnula je gospođa Ber i odvela ga u svoje odaje gde ga je pustila da se isplače.

Onda ga je ubedila da joj ispriča sve kroz šta je prošao. Slušala je njegovu priču sa suzama u očima, iako je slične čula mnogo puta.

„Dete drago, sada imaš majku i oca i ovo ti je dom. Nemoj više da misliš na ta tužna vremena. Oporavi se i budi srećan. Uveravam te da ćemo dati sve od sebe da više nikada ne patiš. Ovo mesto postoji da bi svi dečaci uživali, da bi naučili kako da se staraju o sebi i odrastu u dobre muškarce, tome se bar nadam. Moći ćeš da sviraš do mile volje, ali prvo moraš ojačati. Hajde sad kod Sestrice, da se okupaš a onda u krevet, a sutra ćemo zajedno skovati neke lepe, male planove.“

Net ju je snažno držao za ruku ne progovorivši ni reč. Njegove oči pune zahvalnosti govorile su umesto njega dok ga je gospođa Ber vodila do velike sobe na spratu u kojoj je bila krupna Nemica

lica tako nežnog i okruglog da je ličilo na Sunce, sa širokim karnerima na kapi umesto zraka.

„Ovo je sestra Hamel. Ona će te okupati, ošišati i ušuškati, kako to kaže Rob. Tamo je kupatilo. Svake subote dobro oribamo sve male dečake i spakujemo ih u krevet pre nego što stariji završe s pevanjem. Hajde, Robe, polazi.”

Dok je govorila, gospođa Ber je skinula Robovu odeću i ubacila ga u dugačku kadu koja se nalazila u prostoriji pored.

U njoj su bile dve kade, korita za pranje nogu, lavori, creva i razna druga pomagala za kupanje. Net se ubrzo baškario u drugoj kadi i dok se grejao, posmatrao je dve žene koje su ribale četiri-pet dečaćića, oblačile im pidžame i ušuškavale ih u krevet dok su, naravno, izvodili svakojake gluposti i držali svakoga u dobrom raspoloženju sve dok se nisu uspravali..

Kad je Net završio sa kupanjem i umotan u ćebe seo ispred vatre gde ga je Sestrica šišala, stigla je nova tura dečaka koji su se zatvorili u kupatilo iz kog su se čuli zvuci prskanja vodom, kao da je unutra grupa razigranih kitova.

„Bolje je da Net spava ovde, tako da, ako ga kašalj bude mučio tokom noći, možeš da mu daš čaj od lanenog semena”, rekla je gospođa Ber koja je letela unaokolo poput rastrojene kvočke koja nadgleda jato živahnih pilića.

Sestrica se složila sa planom, obukla Neta u flanelsku pidžamu i dala mu da popije nešto toplo i slatko, a onda ga je ušuškala u jedan od tri mala kreveta koja su se nalazila u sobi. Ležao je kao neka zadovoljna mumija, osećajući da mu nije moglo biti ponuđeno ništa udobnije. Čistoća sama po sebi bila je za njega nov i divan osećaj a flanelska odeća nepoznato uživanje. Gutljaji „dobre stvari” ublažavali su mu kašalj jednako delotvorno kao što su ljubazne reči umirivale njegovo usamljeno srce. Osećaj da je nekome stalo do njega učinio je da dečak bez doma pomisli da se nalazi u raj. Činilo mu se da sanja pa je često čvrsto zatvarao oči kako bi se uverio da neće sve nestati kada ih ponovo

otvori. Bilo je isuviše prijatno da bi spavao, a to ne bi mogao ni da je pokušao, jer se pred njegovim iznenađenim ali zahvalnim očima uskoro ukazala jedna od neobičnih praksi Plamfilda.

Kratak predah posle vodenih aktivnosti prekinuo je iznenađni let jastuka u svim pravcima, a bacali su ih mali beli goblini koji su poskakali iz kreveta. Bitka se odvijala u nekoliko soba, sve do hodnika na spratu, a povremeno bi prelazila čak i u dečju sobu kada bi neki ratnik sateran u čošak tamo potražio utočište. Ova eksplozija kao da nikome nije smetala, niko je nije prekinuo niti bio iznenađen. Sestrica je nastavila da prostire peškire a gospođa Ber je slagala čistu odeću, smireno kao da svugde vlada potpuni red. Štaviše, pojurila je jednog odvažnog dečaka iz sobe i gađala ga jastukom kojim je on maločas lukavo pogodio nju.

„Zar se neće povrediti?“, pitao je Net koji je ležao smejući se na sav glas.

„Oh, Bože, ne! Svake subote dozvoljavamo gađanje jastucima. Sutra presvlačimo navlake, a i dečaci se taman malo ugrelu posle kupanja. Uostalom, i ja u tome uživam“, odgovorila je gospođa Ber, zauzeta gomilom čarapa.

„Kako je ovo divna škola!“, primetio je Net iskreno zadivljen.

„Malo je čudna“, nasmejala se gospođa Ber, „ali, vidiš, mi ne verujemo da treba gnjaviti decu gomilom pravila i stalnim učenjem. Na početku sam zabranjivala žurke u pidžamama, ali veruj mi na reč, bilo je uzalud. Lakše bi bilo zadržati mačke u džaku nego te dečake u krevetu. Zato smo sklopili pakt: dozvoliću petnaest minuta gađanja jastucima svake subote ako obećaju da će mirno poći na spavanje svake druge noći. Probala sam i uspeo je. Ako ne održe reč, nema zavatlavanja. Ako održe, prosto okrenem ogleдалa, sklonim lampe na bezbedno i pustim ih da divljaju do mile volje.“

„To je divan plan“, rekao je Net. Silno je želeo da se pridruži boju, ali nije se usuđivao da pita prve večeri. Zato je samo legao i uživao u živahnom prizoru.

Tomi Bengs je predvodio napad a Demi je branio svoju sobu sa istrajnom hrabrošću koju je bilo milina gledati. Skupljao je jastuke iza sebe istom brzinom kojom su bacani sve dok napadači nisu ostali bez municije, nakon čega su jurnuli na njega da povrate svoje oružje. Usledilo je nekoliko manjih nezgoda, ali niko tome nije pridavao značaj. Svi su zadavali i primali udarce, odlično raspoređeni, a jastuci su leteli unaokolo poput ogromnih pahulja sve dok gospođa Ber nije pogledala na sat i rekla:

„Vreme je isteklo, momci. U krevet, svi do jednog, inače plaćate danak!”

„Kakav danak?”, pitao je Net. Uspravio se u krevetu jer je želeo da zna šta se dešava nevaljalcima koji ne poslušaju ovu neobičnu ali pravičnu vlasnicu škole.

„Gube pravo na zabavu sledeće subote”, odgovorila je gospođa Ber. „Dobijaju pet minuta da se smire, a onda gasim svetla i očekujem red. Časni su to dečaci, drže do reči.”

To je bilo očigledno jer je bitka prestala iznenada kao što je i počela. Projektil ili dva za laku noć, završno klicanje jer je Demi bacio sedmi jastuk na neprijatelja koji se povlačio, nekoliko izazova za sledeći put i zavladao je mir. Tišinu koja je nastupila nakon subotnjeg ludiranja prekinuo bi samo poneki tihi kikot ili šapat, dok je mama Ber ljubila svog novog dečaka za laku noć, ostavljajući ga da sanja srećne snove o životu u Plamfildu.